

[Lenger]

så gerne være med til. Det er det principielle, vi vil lægge vægt på: det skal være et uafhængigt organ, der skal være mindre administrativ indflydelse på straffens faktiske længde, der skal være mere forudsigelighed, og så skal der være en adgang til at anke de afslag, der gives. Det er jo et af problemerne i dag, at de afslag, der gives, ikke kan ankes, og det er påpeget af mange i debattens løb.

Ved at gennemføre det, som forslaget går ud på, at prøveløsladelse skal ske efter to tredjedele tid, opnår man, at den administrative indflydelse halveres fra at udgøre en tredjedel af straffen til at udgøre en en sjettedel, samtidig med at vi får tilgodeset de retssikkerhedsmæssige hensyn. Det er årsagen til, at vi har udformet forslaget på denne måde, men teknikken skal som sagt ikke skulle os ad.

Det er under alle omstændigheder sådan, at uanset hvilken model man vælger, vil det være altafgørende for den løsladte, hvilke forhold han bliver løsladt til. Der er forskel på at blive løsladt til et arbejde, en bolig og en familie, der fungerer, og så at blive løsladt til ingen verdens ting. I den sidste situation vil der typisk ske det, at den løsladte begår ny kriminalitet.

Til slut vil jeg kun sige mere generelt om udgangstilladelser, at princippet, ideologien, i dem er, at de især skal bruges i slutningen af et fængselsophold, for at man kan vænne den pågældende til at fungere i samfundet igen. Dette problem er efter vores opfattelse forstærket betydeligt, fordi man har brugt den første del af fængselsopholdet til at vænne den pågældende af med at fungere i et samfund ved overhovedet ikke at give udgangstilladelser; især i lukkede fængsler går der jo lang tid, før man får sin første udgangstilladelse.

I forbindelse med selve proceduren indgår der, hvad hr. Torben Lund også korrekt refererede fra vores bemærkninger, to meget vide skøn: for det første, at der ikke må foreligge fare for misbrug – det er noget underligt uhåndterligt noget at have med at gøre – og for det andet, at udgangen skal være formålstjenlig – noget, der er lige så uhåndterligt at have med at gøre. Det gør, at vi har kastet vores øjne ikke blot på hyppigheden af udgangstilladelserne men også på retssikkerheden i forbindelse med dem, fordi de naturligvis indebærer en klar uforudsigelig-

hed og en lige så klar misbrugsmulighed for den, der sidder i fængsel. Med misbrug tænker jeg ikke nødvendigvis på noget, der er helt forkert, men mere på hensyn, som er udgangstilladelserne uvedkommende. Det har nemlig aldrig været meningen, at udgangstilladelser for en fange i et fængsel skal bruges disciplinerende, og det sker i dag. Yderligere svækkes retssikkerheden af, at der ikke er nogen begrundelsespligt. Hvor uhåndterligt misbrugsbegrebet er i denne forbindelse, understreges af, at når vi ser på statistikken for misbrug af udgang, viser det sig, at der sker 15 gange flere misbrug med anden begrundelse, som det hedder, end der gør i forbindelse med ny kriminalitet, og det er da vist en speciel form for statistik, når den opsamlingsrubrik, som man har i enhver statistik, og som hedder »andre«, er 15 gange så stor som den præcise rubricering. Denne anden form for misbrug dækker jo over alt muligt mærkeligt, og det er derfor helt umuligt at danne sig noget indtryk af, hvad det er for anden form for misbrug, der faktisk sker.

Jeg vil gerne sige tak for de bemærkninger, der er fremsat, i hvert fad fra et flertal, om disse forslag. Som jeg har hørt bemærkningerne, tror jeg, at det er vedrørende udgangstilladelser og prøveløsladelse, der vil være mulighed for først at opnå nogle forbedringer inden for kriminalpolitikken.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Foruden at takke regeringspartierens ordførere for deres bemærkninger om afskaffelse af den automatiske prøveløsladelse vil jeg også gerne takke fru Ebba Strange for en meget forstående holdning til spørgsmålet. Fru Ebba Strange ville gerne høre noget nærmere om, hvordan reglerne skulle udformes, for at man kunne sikre, at en nedsættelse af straffen gik forud for afskaffelse af prøveløsladelse.

Jeg synes i og for sig, det må have virket meget beroligende at høre de udtalelser, som Dommerforeningens formand kom med på den tidligere nævnte konference, for han sagde jo: det er da noget, folketinget bestemmer. Hvis folketinget tilkendegiver noget på den ene eller den anden måde, vil dommerne selvfølgelig følge det, og det har de altid gjort.